

Investor World

For Private Circulation Only

IEWA

Editorial Board -
President Emeritus:
Mr. N. L. Bhatia

President :
Mr. Bhavesh Vora

Vice President :
Mr. Dharmen Shah

Vol: V / November 2023

**Bulletin of
Investor Education &
Welfare Association**

(Regd. under Societies Acts
Regd. No. 656 Dt. 6-9-93)

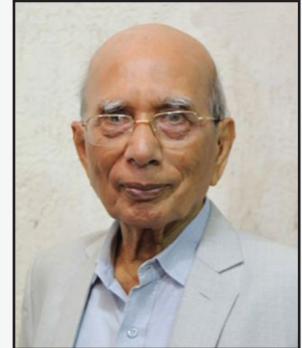
Administrative Office :
Investor Education
& Welfare Association
407, Reena Complex,
Ramdev Nagar,
Vidyavihar (West),
Mumbai - 400 086.
Website : www.iewa.in
E-mail : info@iewa.in

INSIDE

- 1) SELF PORTRAIT 3
- 2) Mutual Funds - Taxation
of Mutual Funds 4
- 3) શોરબજારમાં નિષ્ફળતાના
મંત્રો 5

Mr. Bhavesh Vora
President

Shri. N. L. Bhatia
President Emeritus

Editorial - November 2023

Achieving peak financial fitness is akin to preparing a sports person for optimal performance. It requires a strategic blend of various elements, including setting clear goals, understanding financial dynamics, managing debt, maintaining a steady lifestyle, and making wise investments. Just as athletes hone their skills for peak physical performance, investors must embark on a lifelong journey of disciplined financial habits to ensure confidence and security in their monetary affairs.

Financial Fitness means feeling confident and secure about your financial situation. It involves managing money in such a way that allows you not only to meet your current needs but also your long term goals.

Below are the steps to achieve peak financial fitness

- 1) Charting Your Course: Set Financial Goals
  - Goals are the roadmap to success; without them, financial achievement remains elusive.
  - Plan the utilization of savings and investments, calculating the necessary funds to achieve specific financial milestones.
  - Include an emergency fund in your goals, acting as a financial buffer in worst-case scenarios.
- 2) Financial Navigation: Understand where your Money is Going
  - Craft a comprehensive budget encompassing necessities, required expenditures, discretionary items, and savings.
  - Regularly track and compare spending against the budget to identify areas for improvement.
  - Utilize gained insights to trim unnecessary expenses and boost savings.
- 3) Debt Management
  - Minimize the use of debt for consumption to optimize savings.
  - Avoid fees and high-interest rates by judiciously managing credit card usage.
  - Develop a strategic plan to reduce and eliminate high-interest debts.
- 4) Maintain a steady lifestyle
  - Resist the temptation to inflate spending with an increase in income.
  - Invest windfalls or income growth into savings or investments to ensure a steady financial course.
  - Consistent expenditures over time foster a culture of increased savings.
- 5) Invest Wisely
  - Construct a low-cost, globally diversified portfolio tailored to both short-term and long-term goals.
  - Think long-term, avoiding undue concern over short-term market fluctuations.
  - Embrace a diversified portfolio of stocks and bonds to build confidence in navigating financial risks.

Embarking on this journey of financial fitness requires dedication, patience, and adherence to sound financial principles. By weaving these elements together, investors can build a robust financial foundation that not only meets current needs but also propels them towards their long-term aspirations. Just as in sports, practice makes perfect-consistent application of these financial principles leads to enduring success in the world of investments.

INVESTOR PROTECTION THROUGH EDUCATION

Views expressed by contributors are their own and the association does not accept any responsibility.

Shopping on an unverified
e-commerce site is risky.

**And so is dealing with an
unregistered broker.**

INVEST RIGHT TOH FUTURE BRIGHT

Visit <https://www.bseipf.com/doandonts.html> to know safe investing practices.

SELF PORTRAIT

(Courtesy: Securities and Exchange Board of India)

To know exactly where you stand financially, having financial statements compiled is one of the best ways to gain this kind of insight. A key component of a financial statement is a detailed and complete accounting of assets and liabilities associated with the person.

Identifying Goals

The most important step in financial planning is identifying and understanding what you want to accomplish. Money is merely a tool to be used to satisfy your desires. By understanding what you truly want, it is much easier to plan for how much you need to accomplish your goals.

Identifying Assets

Once your goals are identified, it is time to assess what assets are available to meet them. Assets need to be categorized as to their liquidity and the stability of their long term value. The key to identifying and categorizing assets is understanding when and how they generate cash. Make a list of all your assets which include your house, investments in shares, mutual funds, fixed deposits, money lying in the savings bank account etc.

Identifying Liabilities

Identifying your liabilities is as important as identifying the assets available. Ideally, the assets should be more than the liabilities. Else, planning is required to invest in assets to meet the liabilities and have some assets left over for earning income and investment purposes.

Likely Future Earnings

When estimating your future earnings you need to make certain assumptions. Some of the safer assumptions can be as follows:-If you are a salaried employee it is safe to assume that your salary income will increase at a rate of 8% p.a till retirement. Rate of return on debt investments can be assumed as 7% p.a. and return on equity index as 12% p.a.

(The aforesaid is only indicative returns. Actual returns may vary depending on market conditions.)

Likely Future Expenses

Here again you need to make assumption like: - Long term inflation rate of 5% p.a. Household and personal living expenses (including entertainment, education, marriage etc) expenses increase at a rate of 8% p.a (3% more then the rate of inflation)

Planning

Matching cash inflows from assets to cash outflows from liabilities is the crux of financial planning. In financial planning, goals are considered liabilities due to the fact they generally require cash outflows. This is a multi-step approach.

Example:- Suppose your goal is to save enough money for your children's higher education

Step 1: Determine the no. of years till your child will require higher professional education

Step 2: Determine the education cost today. This calculation usually involves taking the current price of a professional course and multiplying it against an estimated annual rate of inflation

Step 3: Suppose it costs Rs.1,00,000 today for a professional course. $\text{Rs.1,00,000} \times 1.05^{20} = \text{Rs.1,79,585}$ would be the cost 12 years from now and with an expected 5 percent annual inflation rate

Step 4: The next step is to figure out the present value of that future cash outflow. To do that you would take the future value of the money and divide it by your expected rate of return. The future value of the Rs.1,00,000 equals Rs.1,79,585 as calculated above. The present value of that future value with an estimated annual return of 8 percent for 12 years is $1,79,585/1.08^{20}$, which equals Rs.71,315. So you need to put Rs.71,315 today into an asset that will earn you 8 percent annually on average to be able to pay for your child's education in 12 years that costs 100,000 in today's terms.

Step 5: For every cash outflow you anticipate in the future, you need to calculate the present value of that outflow and find an asset that can be used to cover the future cost. This process need to be repeated for all your future goals. Calculate your future expenses and start saving for it today so you are in a position to meet all of them.

MUTUAL FUNDS - TAXATION OF MUTUAL FUNDS

(Courtesy - Basilstone Consulting Private) Limited)

The tax landscape for mutual funds can be intricate, with various tax implications that investors need to consider. In addition to other factors, taxation also plays a key role in selecting mutual fund for the purpose of investment.

Following is the brief synopsis of tax treatment for mutual funds units acquired on or after 1st April 2023:-

Sr. No	Mutual Fund Exposure	Period of holding to determine the status of capital gains	Taxation of Capital Gains	Categories of Mutual Fund (Illustrative categories mentioned which may change based on specific asset allocation maintained by a particular mutual fund)
1	Investment in Equity shares of Domestic Companies not more than 35% of its total proceeds	Shall be deemed to be short term capital gains irrespective of holding period	Taxed at marginal rates of tax irrespective of its holding period	<ul style="list-style-type: none"> Debt Funds Multi Asset Funds
2	Investment in Equity shares of Domestic Companies between 35% to 65% of its total proceeds	If the period of holding is not more than 36 months, then same shall be treated as Short Term Capital Gains otherwise Long Term Capital Gains	Short Term : Marginal Rates of Tax	<ul style="list-style-type: none"> Hybrid Funds
			Long Term : 20% with Indexation Benefit	
3	Investment in Equity shares of Domestic Companies of minimum 65% of its total proceeds	If the period of holding is not more than 12 months, then same shall be treated as Short Term Capital Gains otherwise Long Term Capital Gains	Short Term: 15%	<ul style="list-style-type: none"> Equity Funds Aggressive
			Long Term: 10% without indexation (exceeding Rs.1 Lakh)	

Note: Investors should consult their respective tax advisors specific to the individual tax implications, if any.

“As investors navigate the dynamic landscape of financial markets, understanding the tax implications of their mutual fund investments becomes paramount.”

શેરબજારમાં નિષ્ફળતાના મંત્રો

શેરબજાર એવું સ્થળ છે, જે ખૂબ જ અધીરા લોકોનાં નાણાં ખૂબ જ ધીરજવાન લોકોને ટ્રાન્સફર કરી આપે છે : વોરે બફેટ

જયેશ ચિતલિયા
પત્રકાર

સફળતા માટે શું કરવું, એ સાથે, શું ન કરવું એ પણ એટલી જ મહત્વની બાબત હોય છે.

‘અરે સાંભળો, હર્ષદભાઈએ મને બહુ સરસ ત્રણેક ટિપ્સ આપી અને મેં તો ફટાફટ એ ત્રણેય શેરો ૫૦૦-૫૦૦ લઈ પણ લીધા. હર્ષદભાઈ કહેતા હતા કે એ શેરોના ભાવ ત્રણ મહિનામાં જ ડબલ થઈ જવાના છે.’ શેરસોદા કરતા બહુમતી વર્ગમાં આવી વાતો કાયમની હોય છે. કોઈ આપણને રેડીમેઈડ કહી દે કે ફલાણો શેર લેવા જેવો છે અને તેનો ભાવ ત્રણ-છ મહિનામાં જ વધી જવાનો છે. ત્યારે આપણા દિમાગમાં એવા કેમિકલ લોચા સર્જાઈ જાય છે કે આપણે સમજ્યા વિના જ એ શેરો લેવા તૈયાર થઈ જઈએ છીએ. આપણા દરેકના સર્કલમાં આવા એકાદ હર્ષદભાઈ હોય જ છે, જે આપણને પૂછીએ કે ન પૂછીએ સલાહ આપવા તૈયાર જ હોય છે.

શેરબજારમાં સફળ થવા માટે શું કરવું જોઈએ, કઈ રીતે કરવું જોઈએ એવી વાતો સતત સાંભળવા-વાંચવા મળતી હોય છે. સફળતાની ચાવીઓને નામે આવાં પુસ્તકો ભરપૂર વેચાતાં હોય છે, પરંતુ આપણે અહીં થોડી ઊલટી વાતો કરીએ. શેરબજારમાં નિષ્ફળતાથી કઈ રીતે બચવું? અર્થાત્ શેરબજારમાં શું કરવું એ કરતાં, શું ન કરવું એ પહેલાં સમજી લેવું જોઈએ.

શેરબજાર એ જોખમી રોકાણ માર્ગ છે. અહીં ખાતરીપૂર્વક કંઈ મળતું નથી. એટલું સ્પષ્ટ સમજ્યા બાદ જ અહીં રોકાણ કરવા તૈયાર થવું જોઈએ. અહીં તમને કોઈ પણ કંપની કે શેર બ્રોકર કે નિષ્ણાત એમ કહે કે તમને અમુક ટકા ઊંચું વળતર તો મળશે જ, ત્યારે એ વચનને દિમાગ બંધ રાખીને માની લેવાનું ટાળો. એ જ રીતે બ્રોકર કહે કે કોઈ સફ્ટોડિયો કહે, અમુક શેરોના ભાવો ૩-૬ મહિનામાં વધી જવાના છે ત્યારે તેની એ વાતને માની લેવાની જરૂર નથી. આમ ખરેખર થઈ જાય અને તમારા કોઈ મિત્ર આવું માનીને કમાઈ લે તો એ જોઈ-સાંભળી તેનું આંધળું અનુકરણ પણ નહીં કરતા, કારણકે આ જ બાબત તો દરિયાના વમળ જેવી હોય છે.

મેં તો છાપામાં એ કંપનીને મોટો એક્સપોર્ટ ઓર્ડર મળ્યો હોવાનું વાંચીને એના શેર લીધા હતા અથવા મને એક મિત્ર કહેતો હતો કે ‘એબીસી’ કંપનીમાં બોનસ ઈસ્યૂ જાહેર થવાનો છે એટલે મેં તો ઝટ એની ખરીદી કરી લીધી એવી વાતો કરનારા શેરબજારમાં બહુમતીમાં હોય છે. યાદ રહે, કંપનીઓના છપાતા સમાચારો સાચા છે કે ખોટા તેની ખાતરી વિના તેના આધારે શેરસોદો કરવાનું ભૂલભર્યું સાબિત થઈ શકે છે. આમ કરાવવામાં ઘણી વાર કંપનીઓ પોતે જ અથવા બજારના મોટા સટોડિયાઓ સામેલ હોય છે. કંપની વિશેના કેટલાક સમાચારોની તેના શેરના ભાવો પર સીધી અસર થતી હોય છે. તેથી લેભાગુ અને સ્થાપિત હિતો સમાન વર્ગ આવા ભાવ સંબંધી સંવેદનશીલ સમાચારોને ફેલાવતો રહે છે. વાસ્તે સત્તાવાર સમાચાર સિવાય કોઈ પણ સમાચારને એમ જ માની લેવામાં જોખમ રહેતું હોય છે. પેલી કહેવત યાદ છે ને ‘લોભિયા હોય ત્યાં ધુતારા ભૂખે ન મરે’. હવે તેમાં થોડો સુધારો કરીને એવું કહેવાય છે કે લોભિયા હોય ત્યાં ધુતારા જલસા કરે. અને એટલે જ ઝાડ પર પૈસા ઉગાડવાનું જણાવીને અનેક પ્લાન્ટેશન કંપનીઓ ૧૯૯૦-૯૨ ના સમયમાં આશરે રૂ. ૨૫,૦૦૦ કરોડ (રિપિટ ૨૫ હજાર કરોડ) ઊભા કરીને જમીનની અંદર ધૂસી ગઈ હતી.

શેરબજારમાં સફળતા કે નિષ્ફળતાના માર્ગો ઘણા છે અને સૌથી મહત્વની વાત એ છે કે અહીં પણ નિષ્ફળતા જ સફળતા સુધી લઈ જવામાં નિમિત્ત બને છે. હા, ક્યારેક વધુપડતી સફળતા પણ નિષ્ફળતાના દ્વારે લઈ જઈ શકે છે. શેરબજાર એક યા બીજા કારણસર વધુપડતું ચર્ચામાં રહેતું હોય છે, ત્યારે જ્યાં ‘અપના સપના મની મની’ ઝડપથી અને મોટે પાયે સાકાર થઈ શકે છે એવા શેરબજારમાં નિષ્ફળતાના માર્ગો કે અડચણોના રસ્તાઓને સમજીએ. ઘણી વાર આપણે પોતે જ ખોટે માર્ગે જતાં રહેતાં હોઈએ છીએ અને પછી દોષ શેરબજારને, સેબીને કે સિસ્ટમને આપતા હોઈએ છીએ.

હર્ષદ મહેતા શેર ખરીદે છે એટલે આપણે પણ એ શેર લેવા જોઈએ, કેમ કે હર્ષદ મહેતા ખરીદે છે તેનો અર્થ એ શેર સારા હોવા જોઈએ. તેના ભાવો વધવાના હશે એવી દૃઢ માન્યતા સાથે ૧૯૮૦-૮૧ દરમિયાન હજારો લોકોએ ખરીદેલા શેરો ૧૯૮૨માં સ્કેમનો પર્દાફાશ થતાં મહદંશે ‘કાગળિયાં’ થઈ ગયા હતા. એ જ બાબત ૮-૯ વર્ષ બાદ કેતન પારેખના કિસ્સામાં બની. આઈ.ટી. શેરોનો, ન્યૂ ઇકોનોમી શેરોનો જમાનો છે એમ માની કે.પી.ના નામે શેરો ચાલતા હતા. ટૂંક સમયમાં તેમાં પણ રોકાણકારોએ આખરે ભારે ખોટ ખાવાની આવી. એ પહેલાં અનેક રોકાણકારો સીઆરબી મ્યુચ્યુઅલ ફંડમાં સોનાના સિક્કાની ભેટોની લાલચમાં ફસાઈને ડૂબી ગયા હતા. શેરબજારમાં બહુમતી ઈન્વેસ્ટરો કાયમ ભૂલોની પરંપરા ચલાવતા રહે છે અને આખરમાં પોતાની ભૂલોના ભાર હેઠળ જ દબાઈ જાય છે.

સાવ સિમ્પલ લાગે એવી વાત છે, પરંતુ શેરબજારમાં સોદા કરવાનો નિર્ણય લીધા બાદ સૌ પ્રથમ શેર બ્રોકરની પસંદગી કરો ત્યારે એ બ્રોકર તમને કેવી સર્વિસ આપશે એ જાણી લો. જેમ કંપનીઓના શેરમાં રોકાણ કરતી વખતે કંપનીનો ટ્રેક રેકર્ડ, નાણાકીય કામગીરી, મેનેજમેન્ટ, ભાવિ યોજના, ઉદ્યોગમાં તેની સ્થિતિ વગેરે જેવાં પરિબલો જાણવા જરૂરી હોય છે. તેમ શેર બ્રોકર સેબીમાં રજિસ્ટર્ડ છે કે નહીં અને તેનો ટ્રેક રેકર્ડ કેવો છે એ પહેલાં જાણી લો. શેર બ્રોકર કેવી અને કઈ કઈ સર્વિસિસ તથા પ્રોડક્ટ્સ ઓફર કરે છે એ પણ જાણી લો. આજકાલ તો શેરબ્રોકરો એક છત્ર હેઠળ વિભિન્ન ફાઈનાન્સિયલ સર્વિસિસ ઓફર કરતા થઈ ગયા છે, પરંતુ યાદ રાખજો શેર બ્રોકરોમાં પસંદગી એની કરજો જે તમને સતત સાચી અને સારી સલાહ આપી શકે, કારણકે રોકાણ નિર્ણય લેવામાં તમને એ સલાહ જ મુખ્યત્વે કામ આવવાની છે. એટલું જ નહીં, આ બ્રોકરની સલાહ પણ રિસર્ચ આધારિત અને નક્કર હોવી જોઈએ. અર્થાત્ અહીં ટૂંકી દૃષ્ટિ અને લાલસાભર્યું વલણ નહીં રાખતા. અનેક રોકાણકારો બ્રોકરો પાસે ટિપ્સની અપેક્ષા રાખતા હોય છે અને જે બ્રોકર ઝટપટ નાણાં કમાવી આપવાની ઓફર કરે કે ઓછી બ્રોકરેજ ચાર્જ કરવાની વાત કરે તેના આધારે શેરોમાં ઝંપલાવી દે છે. આ ગાંડપણ એટલી હદ સુધી હોય છે કે રોકાણકાર એ બ્રોકર માન્ય અથવા રજિસ્ટર્ડ છે કે નહીં તે જાણવા - ચકાસવાનું પણ ભૂલી જાય છે.

તો પહેલી વાત બ્રોકર કે સબબ્રોકર પસંદ કરો ત્યારે પહેલાં તે સેબી અને એક્સચેન્જ રજિસ્ટર્ડ છે કે નહીં એ જાણો અને અનરજિસ્ટર્ડ શેર બ્રોકર સાથે કોઈ પણ હિસાબે સોદા કરવાનું ટાળો. આ જ બાબત ડિપોઝિટરી પાર્ટિસિપન્ટ (ડી.પી.)ને પણ લાગુ પડે છે. આ મધ્યસ્થી તમારા ડિમેટ શેરોનું એકાઉન્ટ સાચવે છે, તેથી તેની વિશ્વસનીયતા અને ટ્રેક રેકર્ડને પણ જાણી લેવા જરૂરી છે.

શેરબજારમાં બીજો સબક છે તમે જ્યારે પણ તમારા શેર બ્રોકર કે ડી.પી.ને સૂચના આપો ત્યારે સ્પષ્ટ સૂચના આપો અને દરેક સૂચનાનો રેકર્ડ રાખો, કારણકે સૂચના બરાબર નહીં હોય કે અસ્પષ્ટ હશે તો તમે ફસાઈ શકો છો.

ત્રીજી વાત તમારા બ્રોકર પાસેથી હંમેશાં સોદાની કોન્ટ્રેક્ટ નોટ લેવાનો આગ્રહ રાખો. કોન્ટ્રેક્ટ નોટ તમારા સોદાનો દસ્તાવેજ પુરાવો છે. એ પછી પણ તમને શંકા હોય કે તમારો સોદો ખરેખર થયો છે કે નહીં તો તેના કન્ફર્મેશન માટે શેરબજારની વેબસાઈટ પર સુવિધા મળે છે. અગાઉ કેટલાક કિસ્સાઓ એવા બન્યા છે, જેમાં રોકાણકારો પોતાના સોદા બ્રોકર કરી રહ્યો છે એવું માની લેતા હતા અને વાસ્તવમાં બ્રોકર માત્ર તેમને કોન્ટ્રેક્ટ નોટ (બોગસ) આપી દેતો હતો અને વિશ્વાસને આધારે ગ્રાહકો વધુ કંઈ વિચાર કરતા નહોતા. એ પછી એક દિવસ બ્રોકરે હાથ ઊંચા કરી દીધા ત્યારે રોકાણકારોએ શેરો અને નાણાં બન્નેના નામનું નાહી નાખવું પડ્યું હતું.

શેર બ્રોકર સાથેનો વ્યવહાર ક્યારેય રોકડેથી નહીં રાખો અને બેન્કિંગ ચેનલનો ઉપયોગ કરો, કેમ કે એ તમારા પેમેન્ટના પુરાવા માટે જરૂરી છે.

એક હકીકત એ પણ યાદ રાખો કે ઘણી કંપનીઓ રોકાણકારોને આકર્ષવા મીડિયા મારફત પોતાના વિષેના અહેવાલો ફેલાવે છે, જેના આધારે ઈન્વેસ્ટરો કંપનીઓના શેરમાં રોકાણ કરી બેસે છે. તમે આવા કોઈ પણ રોકાણ કરતાં પૂર્વે કંપની વિશેના સમાચારોની ચકાસણી કરી શકો છો. ખાસ કરીને પબ્લિક ઈસ્યુઓમાં એવું બનતું હોય છે કે કંપનીઓ બજારમાં નાણાં ઊભાં

કરવા પોતાનું ગુલાબી ચિત્ર રજૂ કરે છે, જેને એકાઉન્ટિંગની ભાષામાં વિન્ડો ડ્રેસિંગ કહે છે. પોતાના વર્તમાન અને ઉજ્જવળ ભાવિના સંકેતો આપી કંપનીઓ રોકાણકારોને આકર્ષે છે.

શેરબજારમાં બનતી ઘટનાઓ આમ તો સંકેતો આપતી હોય છે. કોઈ સ્ક્રિપમાં અચાનક ભાવમાં ઉછાળો આવે કે ચેતી જાવ અને ખાસ કરીને આવો ઉછાળો નક્કર કારણો વિના આવે અને ઝડપથી આવે ત્યારે પણ સજાગ રહો. કોઈ એ શેર પ્રત્યે લોકોને આકર્ષવાની- લલચાવવાની રમત રમતું હોઈ શકે છે.

ખેર, બધા જ અનુભવો પુસ્તકોમાંથી નથી મળતા, કેટલાક વ્યવહારોમાંથી મળે છે અને એ જ વધુ પાકા હોય છે. તેથી જ કહે છે ને કે અનુભવથી મોટો શિક્ષક કોઈ નથી. પરંતુ જીવનના યાદગાર અનુભવો નિષ્ફળતા નામના માર્ગ પરથી ઊભરતા હોય છે. ઘણીવાર ‘સાબુ’ (સામાન્ય બુદ્ધિ)થી કામ ચાલી જતું હોય છે.

શેરબજારના ૧૬ સબક સમજો

- શેર બ્રોકરનો ટ્રેક રેકર્ડ અને સર્વિસીસને જાણી લો
- માત્ર રજિસ્ટર્ડ શેર બ્રોકર મારફત જ સોદા કરો
- રોકડ વ્યવહારને બદલે બેન્કિંગ વ્યવહાર કરો
- કોન્ટ્રેક્ટ નોટ મેળવી લેવાનો આગ્રહ રાખો
- ‘ટિપ્સ’ સાંભળો, પરંતુ તેનું આંધળું અનુકરણ નહીં કરો
- તમારા કોઈ મિત્ર કે સગાંએ શેરબજારમાં સારી કમાણી કરી એટલે તમને પણ કમાણી થશે જ એવો ભ્રમ ન પાળો
- કોઈ પણ કંપનીના શેર ખરીદતાં પહેલાં તેનાં ફંડામેન્ટલ્સ સમજી લો
- રાતોરાત લખપતિ બની જવાની ઇચ્છા સાથે શેરસોદા કરશો તો રાતોરાત લાખો ગુમાવવાની તૈયારી પણ રાખવી પડશે
- શેરબજારને જુગાર સમજશો તો એ તમને જુગારી જ બનાવશે, પરંતુ સિસ્ટેમેટિક ઈન્વેસ્ટમેન્ટ સમજશો તો શેરબજાર તમને સફળ ઈન્વેસ્ટર બનાવશે
- શેરબજાર સેન્સિટિવ હોય છે, તેની સંવેદનશીલતાના જોખમને સમજો
- રોકાણ એ કળા છે, તમને ન સમજાય તો પ્રોફેશનલ પાસેથી સલાહ મેળવો, કિંતુ સાથે-સાથે તમારી સમજને વિકસાવવાનું ચાલુ રાખો
- પાંચ રૂપિયાથી ૫૦૦ રૂ. સુધીની ચીજવસ્તુ લેતી વખતે ભાવ, તાલ, ક્વોલિટી જુઓ છો તો હજારો રૂ.ના શેર લેતી વખતે કંપનીની ક્વોલિટી જુઓ છો ખરા ?
- તેજી એ ખરેખર ખરીદવાનો ઓછો અને વેચવાનો વધુ સમય છે, જ્યારે મંદી એ વેચવાનો જરાય નહીં, પરંતુ ખરીદવાનો ખરો સમય છે
- રોકાણ અને સટ્ટાના ફરકને સમજીને આગળ વધો
- તમારી બધી જ મૂડી શેરબજારમાં લગાવી દેવાને બદલે ૨૫ ટકાથી શરૂઆત કરો

RIGHTS AND OBLIGATIONS OF INVESTORS

(Annexure-2 by SEBI)

(Courtesy- Security and Exchange Board of India)

Rights of Investors

- Get Unique Client Code (UCC) allotted from broker.
- Get a copy of KYC and other documents executed from intermediary.
- Get trades executed in only your UCC.
- Place order on meeting the norms agreed to with the Member.
- Get best price.
- Get the contract note for trades executed.
- Ask the details of charges levied.
- Receive funds and securities on time.
- Receive statement of accounts from trading member.
- Ask for settlement of accounts.
- Get statements as per agreed schedule.

Obligations of Investors

- Execute Know Your Client (KYC) documents and provide supporting documents.
- Understand the voluntary conditions being agreed with the trading member.
- Understand the rights given to the Trading Members.
- Read Risk Disclosure Document.
- Understand the product and operational framework and deadlines. Pay margins in time.
- Pay funds and securities for settlement in time.
- Verify details of trades, Verify bank account and DP account for funds and securities movement.
- Review contract notes and statement of account.

Disclaimer : - The illustration are merely indicative in nature which should not be construed as investment advice and neither ensure you profits nor protect you from making a loss in declining market.

INVESTOR PROTECTION THROUGH EDUCATION

On behalf of Investor Education & Welfare Association.